

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH220038
NAZWA
OBSZARU Dolina Wieprzy i Studnicy

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH220038	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Dolina Wieprzy i Studnicy

1.4. Data opracowania 2004-05	1.5. Data aktualizacji 2025-05
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2007-08
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2009-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2021-08
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 13 lipca 2021 r. w spr. soo Dolina Wieprzy i Studnicy (PLH220038)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
16.8917

Szerokość geograficzna
54.2006

2.2. Powierzchnia [ha]:
14349.03

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL63	Pomorskie
PL42	Zachodniopomorskie

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3110			36.31		M	A	C	B	B
3140			66.8		M	D			
3150			130.26		M	B	C	B	B
3160			19.2		M	A	C	A	A
3260			4.3		M	A	C	A	B
3270			4.3		M	A	C	A	B
4030			12.91		M	B	C	B	B
6120			21.52		M	C	C	C	C
6410			111.92		M	B	C	B	C
6430			15.78		M	B	C	B	C
6510			1124.96		M	A	C	A	A
7110			8.58		M	B	C	A	B
7120			68.88		M	B	C	B	C
7140			19.54		M	A	C	A	A
7150			71.75		M	A	C	A	A
7220			0.15		M	C	B	B	C
7230			1957.2		M	B	B	B	B

9110		291.37		M	B	C	B	B
9130		14.85		M	B	C	B	B
9160		39.05		M	B	C	B	B
9190		107.62		M	B	C	B	B
91D0		20.71		M	B	C	C	C
91E0		63.68		M	A	C	B	B

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze					Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C	
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja Ogólnie
A	1188	Bombina bombina			p				P	DD	C	A	C B
F	1149	Cobitis taenia			p				P	DD	C	A	C B
F	1163	Cottus gobio			p				P	DD	C	A	C B
R	1220	Emys orbicularis			p				P	DD	D		
F	1099	Lampetra fluviatilis			r				P	DD	B	B	C B
F	1096	Lampetra planeri			p				P	DD	C	A	C B
P	1831	Luronium natans			p	100	100	i	R	G	C	A	C B
M	1355	Lutra lutra			p				P	DD	C	B	C B
F	5339	Rhodeus amarus			p				C	DD	C	A	C C
F	1106	Salmo salar			r				P	DD	C	B	C C
A	1166	Triturus cristatus			p				P	DD	C	A	C B

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie

częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N17	36.2
N16	13.11
N19	17.1
N06	0.99
N10	23.93
N23	0.5
N12	8.17
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar Natura 2000 obejmuje dużą część dolin rzek Wieprzy i Studnicy oraz fragmenty zlewni tych rzek, w tym tereny źródliskowe. Rozciąga się od pojezierza bytowskiego na południu, aż po ujście Wieprzy w Darłowie na północy. Odcinki rzek leżące na terenie obszaru Natura 2000 w stosunkowo niewielkim stopniu zostały przekształcone przez człowieka. Wzniesienia morenowe w otoczeniu dolin dochodzą do ponad 200 m n.p.m. Przełomowe odcinki tych rzek mają podgórski charakter. Szczególnie głęboko wcięta jest rynna rzeki Wieprzy (od źródeł do Bożanki). W zlewni Wieprzy zachowały się duże połacie mokradeł, oraz torfowiska wysokie i bory bagienne (teren rezerwatu Torfowisko Potoczek). W dolinach rzek występują starorzecza, mezotroficzne i dystroficzne jeziora, niektóre otoczone torfowiskami mechowiskowymi i podmokłymi oraz świeżymi łąkami. Występuje tu także jeziora lobeliowe. Na terenach bezodpływowych, liczne są małe mszary i oczka dystroficzne. Cały obszar charakteryzuje się dużą lesistością. Strome zbocza (Pradolina Pomorska) i liczne wąwozy są porośnięte grądami oraz kwaśnymi i żyznymi buczynami, a w obszarach źródliskowych występują olsy źródliskowe i łęgi. Ponadto występuje tu największa znana populacja słodkowodnego krasnorostu *Hildenbrandtia rivularis* na Pomorzu oraz wiele roślin rzadkich i zagrożonych z Polskiej Czerwonej Księgi Roślin. Cenne biotopy ptaków drapieżnych oraz związanych z obszarami wodno-błotnymi. Obszar ma duże walory krajobrazowe z powodu podgórskiego charakteru Wieprzy i Studnicy w ich górnym biegu oraz polodowcowej rzeźby obszaru. Wyższą wartość przyrodniczą ma część południowa, która obejmuje duże obszary terenów leśnych. Część północna jest silniej przekształcona przez działalność człowieka, dominują tam łąki i pastwiska (Cichocki i in. 2012).

4.2. Jakość i znaczenie

W granicach obszaru znajduje się przynajmniej 15 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. W toku prac nad planem zadań ochronnych (PZO) dla tego obszaru nie odnaleziono w terenie siedlisk 3270, 4030, 6120, 6410, 6430, 7120, 7150, 9190, dlatego w zarządzeniu w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zaplanowano powtórny weryfikację ich występowania. W odniesieniu do siedlisk 3260, 6510, 7230 również zaplanowano prace badawcze mające na celu uzupełnienie danych o występowaniu siedlisk w obszarze. Poniżej zatem nie przedstawiono opisów uzasadniających nadanie poszczególnych ocen. Powierzchnie względne pozostałych siedlisk oceniano biorąc pod uwagę dane zawarte na stronie Europejskiej sieci informacji i obserwacji środowiska (Eionet): <http://bd.eionet.europa.eu/article17/reports2012/>.

Ponadto w granicach obszaru stwierdzono występowanie jednego gatunku rośliny z załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG (elismy wodnej) oraz 7 gatunków zwierząt (minóg strumieniowy, minóg rzeczny, łosoś szlachetny, różanka, koza, głowacz białopłetwy, wydra) z tego załącznika. W toku prac nad PZO nie stwierdzono obecności 2 gatunków zwierząt, które są wymienione w pkt. 3.2 SDF (kumak nizinny i traszka grzebieniasta), dlatego w ww. zarządzeniu zaplanowano powtórny weryfikację ich występowania.

3110 Jeziora lobeliowe

W obszarze zidentyfikowano 3 jeziora lobeliowe - Kwisno Duże, Kwisno (Małe) i Byczyńskie.

Jezioro Kwisno (Małe): Jezioro z licznym występowaniem lobelii jeziornej, jeżogłówki pokrewnej i elismy wodnej. Rośliny charakterystyczne dla siedliska występują głównie w południowej części jeziora, w części północnej są obecne, jednak z mniejszym pokryciem. Jezioro otoczone borami sosnowymi, od strony północnej występuje bliskie sąsiedztwo pól uprawnych. W pobliżu brak budynków mieszkalnych. Gatunki chronione: lobelia jeziorna, poryblin jeziorny, rosiczka okrągłolistna.

Jezioro Kwisno Duże: Liczne występowanie lobelii jeziornej, obecny poryblin jeziorny i wywłócznik skrętolistny, przy brzegach stanowiska situ drobnego i rosiczki okrągłolistnej. Przy brzegach występują szuwały trzciny pospolitej i turzycy dzióbkowatej. Jezioro otoczone borami sosnowymi. Około 150 metrów od jeziora znajduje się miejsce postoju pojazdów, skąd możliwy jest łatwy dostęp do jeziora. Przy południowym brzegu znajduje się pomost, w jego okolicy liczne są ślady wydeptywania brzegów. Gatunki chronione: lobelia jeziorna, poryblin jeziorny, rosiczka okrągłolistna.

Jezioro Byczyńskie: Nieliczne występowanie lobelii jeziornej w południowej części jeziora, przy brzegu występuje sit drobny. Nie stwierdzono występowania innych roślin charakterystycznych dla siedliska. Jezioro otoczone borami sosnowymi. Przy wschodnim brzegu znajduje się miejsce kempingowe. Istnieje droga dojazdowa do jeziora i miejsce postoju pojazdów tuż przy brzegu. Występują pomosty rybackie. Rośliny chronione- lobelia jeziorna, grzybienie białe (Cichocki i in. 2012).

Reprezentatywność siedliska oceniono jako doskonałą (A), ze względu na bardzo dobre parametry fizyko-chemiczne wody oraz liczne występowanie gatunków charakterystycznych dla siedliska, szczególnie w jeziorach Kwisno Duże i Kwisno (Małe). Jeziora lobeliowe w obszarze zajmują powierzchnię ok. 36 ha, co stanowi ok. 1% powierzchni tego siedliska w Polsce (powierzchnia względna C). Stan zachowania siedliska określono jako B – dobry: zachowanie struktury II (dobrze zachowana) oraz zachowanie funkcji II (dobre perspektywy).

Ocena ogólna B (dobra) jest konsekwencją powyższych ocen cząstkowych. Jeziora są reprezentatywne dla siedliska, stanowią jednak stosunkowo niewielką powierzchnię w skali kraju, a ich stan zachowania nie jest doskonały.

3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (Charcteria spp.)

W trakcie prac nad planem zadań ochronnych (PZO) uznano za zbiorniki ramienicowe 2 jeziora w obszarze: Jezioro Dudek k. Ściegnicy (działka 52/2, obręb Ściegnica Leśnictwo, gm. Kobylnica, pow. słupski) i Jezioro Studzieniczno k. Miastka.

Jezioro Dudek to jezioro śródlądowe otoczone borami. Z jednej strony przylega do niego torfowisko wysokie. W jeziorze występują niewielkie ilości ramienic, barwa wody jest ciemna.

Jezioro Studzieniczno zostało wskazane jako ramieniowe w „Inwentaryzacji przyrodniczej gatunków roślin, zwierząt i siedlisk przyrodniczych” wykonanej przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej z roku 2009, jednak w trakcie prac nad PZO w 2012 r. nie stwierdzono występowania ramienic. Mogły one jednak zostać przeoczone ze względu na dużą powierzchnia jeziora.

Reprezentatywność siedliska oceniono jako nieznaczającą (D) ze względu na nieliczne występowanie ramienic.

3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion

W górnym biegu Wieprzy i Studnicy siedlisko jest w różnym stanie zachowania. Najlepiej zachowane są zbiorniki wodne położone w lasach - nie prowadzi się w nich z reguły połowu ryb i rekreacji. We wszystkich ocenianych jeziorach położonych w pobliżu siedzib ludzkich ślady takiej aktywności były obserwowane.

Najgorzej zostało ocenione jezioro Tursko koło Turska - tam nie stwierdzono występowania roślin charakterystycznych dla klasy Potametea. W złym stanie zachowania są starorzecza – dominuje tam rzęsa drobna lub rogatek sztywny, przewiduje się ich szybkie łądowacenie.

W dolnym biegu Wieprzy starorzecza zróżnicowane; dość małe i wąskie w środkowym biegu Wieprzy, stosunkowo szerokie i duże – w dolnym biegu. Te pierwsze w bardzo zaawansowanym stadium łądowacenia – nie rokuje długiego bytu. W dobrze zachowanych, dużych zbiornikach występują duże płyty osoki i grązele;

brak grzybieni (Cichocki i in. 2012).

Reprezentatywność siedliska oceniono jako dobrą (B), ze względu na dobre parametry fizyko-chemiczne wody oraz występowanie gatunków charakterystycznych dla siedliska w większości zbiorników. Powierzchnia siedliska w obszarze wynosi ok. 130 ha, co stanowi niewielką część polskich zasobów siedliska (C). Stan zachowania siedliska w obszarze określono jako B – dobry: zachowanie struktury II (dobrze zachowana) oraz zachowanie funkcji II (dobre perspektywy).

Ocena ogólna B (dobra) jest konsekwencją powyższych ocen częściowych. Znaczenie obszaru dla zachowania siedliska w kraju nie jest bardzo istotne, natomiast dla utrzymania różnorodności biologicznej regionu jest to cenne siedlisko.

3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne

Zbiornikom zagraża prowadzenie gospodarki rybackiej, w dwóch przypadkach stwierdzono występowanie zabudowań w bezpośrednim pobliżu jeziora. Jezioro Zielonka w „Inwentaryzacji przyrodniczej gatunków roślin, zwierząt i siedlisk przyrodniczych” wykonanej przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej z roku 2009 zakwalifikowane było jako jezioro ramienicowe, jednak w trakcie prac nad PZO w 2012 r. stwierdzono, że jest ono jeziorem dystroficznym (Cichocki i in. 2012).

Reprezentatywność siedliska oceniono jako doskonałą (A), ze względu na jego typowe wykształcenie (odpowiednie parametry fizyko-chemiczne wody oraz brak roślinności lub roślinność typową dla siedliska). Zbiorniki dystroficzne w obszarze zajmują powierzchnię ok. 19 ha, co stanowi ok. 0,5 % powierzchni tego siedliska w Polsce (powierzchnia względna C). Stan zachowania siedliska określono jako doskonały A (I stopień zachowania struktury).

Ocena ogólna A (doskonała) wynika z doskonałej reprezentatywności i stanu zachowania siedliska, pomimo jego stosunkowo niewielkiej powierzchni w skali kraju.

3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*)

W górnym biegu Wieprzy (poza jednym stanowiskiem) włosieniczniki występują nielicznie. Stwierdzono występowanie tylko dwóch gatunków włosieniczników. Na niektórych odcinkach rzeki (początkowy odcinek Wieprzy, odcinek powyżej elektrowni wodnej Kępice) nie stwierdzono występowania włosieniczników, mimo, że odcinki te zostały zaklasyfikowane we wcześniejszych badaniach jako rzeki włosienicznikowe. Przyczyną może być silne zacienienie rzeki lub niekorzystne oddziaływanie elektrowni wodnych.

W dolnym biegu Wieprzy w większości stanowisk rzeka jest zbyt głęboka, o zbyt wolnym nurcie, zbyt małej przejrzystości wody, choć w większości przypadków nie zacieniona. W efekcie bardzo nieliczne płaty włosieniczników. Jeśli występuje więcej roślinności podwodnej, jest to w przeważającej większości moczarka kanadyjska (Cichocki i in. 2012).

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

W górnym biegu Wieprzy zdecydowana większość łąk, które występują na obszarze Natura 2000 są to łąki wilgotne lub szuwarowe. Łąki świeże ze związku *Arrhenatherion elatioris* występują nielicznie. Wiele łąk wilgotnych jest cennych przyrodniczo, jednak nie włączają się do siedliska 6510. Głównym zagrożeniem dla łąk świeżych jest porzucanie gospodarki kośnej, nie stwierdzono przeprowadzania zbyt intensywnego wypasu bydła.

W dolnym biegu Wieprzy płaty łąk są zróżnicowane co do wielkości od kilku hektarów do ponad 1 km², z reguły w dużych kompleksach użytków zielonych, często sąsiadują ze starorzeczami. Fitosocjologicznie nie są to jednak w większości zbiorowiska ze związku *Arrhenatherion elatioris* ze względu na brak gatunków charakterystycznych. Przeważają łąki wyczyńcowe, często z rozległymi fragmentami jeszcze bardziej wilgotnymi, z szuwarem turzycowym, szuwarem sitowia itp. Część łąk jest nadmiernie wypasana, inna część jest od dawna nie koszona (Cichocki i in. 2012).

7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)

Znaleziono tylko 2 miejsca występowania siedliska. Torfowisko k. Turska (gm. Mistko) ma dobrze wykształconą strukturę kępkowo-dolinkową. Powstało w wyniku zarastania jeziora dystroficznego. Od otwartej toni wodnej oddziela je kilkumetrowej szerokości pas siedliska 7140. Występują na nim chronione torfowce, próchniczek błotny, modrzewnica pospolita, rosiczka okrągłolistna. Torfowisko jest w dobrym stanie zachowania. Stwierdzono wydeptywanie o niewielkiej intensywności oraz występowanie podrostu drzew i krzewów. Drugie stanowisko jest położone nad jeziorem Dudek k. Ściegnicy (gm. Kobylnica). Wokół niego występuje wąski (<10m) pas kadłubowego boru bagiennej, dalej bór świeży. Płat dobrze zachowany, wewnątrz kompleksu leśnego – dobrze rokuje z punktu widzenia dalszego zachowania (Cichocki i in. 2012).

Reprezentatywność siedliska oceniono jako dobrą (B), ze względu na zróżnicowane w zależności od stanowiska wykształcenie struktury kępkowo-dolinkowej oraz występowanie gatunków charakterystycznych. Torfowiska wysokie w obszarze zajmują powierzchnię ok. 8 ha, co stanowi ok. 0,5 % powierzchni tego siedliska w Polsce (powierzchnia względna C). Stan zachowania siedliska określono jako doskonały A (I stopień zachowania struktury).

Ocena ogólna B (dobra) jest konsekwencją powyższych ocen częściowych. Znaczenie obszaru dla zachowania siedliska w kraju nie jest bardzo istotne, natomiast dla utrzymania różnorodności biologicznej regionu jest to cenne siedlisko.

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea)
Torfowiska przejściowe i trzęsawiska występują głównie jako pło torfowcowe zarastające jeziora dystroficzne. Największym zagrożeniem dla siedliska jest występowanie podrostu drzew i krzewów oraz występowanie gatunków roślin obcych dla siedliska (Cichocki i in. 2012).

Reprezentatywność siedliska oceniono jako doskonałą (A), biorąc pod uwagę, że na większości stanowisk siedlisko jest typowo wykształcone (licznie występują gatunki charakterystyczne). Torfowiska przejściowe w obszarze zajmują powierzchnię ok. 19 ha, co stanowi ok. 0,1 % powierzchni tego siedliska w Polsce (powierzchnia względna C). Stan zachowania siedliska określono jako doskonały A (I stopień zachowania struktury).

Ocena ogólna A (doskonała) wynika z doskonałej reprezentatywności i stanu zachowania siedliska, pomimo jego niewielkiej powierzchni w skali kraju.

7220 Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*

Oceniono tylko jedno źródłisko, nie występowała tam jednak martwica wapienna. Źródłisko występujące u podstawy zbocza porośniętego kwaśną buczyną. Woda wypływa ze zbocza w kilku miejscach. Występują rdzawe osady żelaza (Cichocki i in. 2012).

Reprezentatywność siedliska oceniono jako znaczącą (C). Siedlisko na stanowisku nie jest typowo wykształcone – występują gatunki charakterystyczne dla siedliska jednak brak jest martwicy wapiennej. Siedlisko w obszarze zajmuje powierzchnię ok. 0,15 ha, co stanowi ok. 3 % jego powierzchni w Polsce (powierzchnia względna B). Stan zachowania siedliska w obszarze określono jako B – dobry: zachowanie struktury II (dobrze zachowana) oraz zachowanie funkcji II (dobre perspektywy).

Ocena ogólna C (znacząca) jest konsekwencją powyższych ocen częściowych. Biorąc pod uwagę jego nietypowy sposób wykształcenia oraz niewielką powierzchnię, znaczenie obszaru dla zachowania siedliska w kraju nie jest istotne.

7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk

Stwierdzono występowanie tylko 4, niewielkich płatów siedliska. Są one słabo zachowane, zarastające krzewami lub trzciną pospolitą, z małą liczbą gatunków charakterystycznych dla siedliska (Cichocki i in. 2012).

9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*)

W górnym biegu Wieprzy i Studnicy kwaśne buczyny występują rozproszeniu, często na wzniesieniach polodowcowych. Największe stanowisko występuje w okolicy miejscowości Tursko. Stanowisko to nie jest jednorodne – na północy występują niemal czyste drzewostany bukowe, na południu drzewostany z dużą domieszką sosny, świerka, dębu. W pozostałych miejscach kwaśne buczyny zajmują stosunkowo niewielkie powierzchnie. Częstym zjawiskiem jest występowanie borów sosnowych na siedlisku kwaśnej buczyny, w takim wypadku widoczne jest obfite odnowienie buka. W płatach brak występowania martwego drewna, zwłaszcza o dużych wymiarach.

W dolnym biegu Wieprzy występuje tylko jeden płat; drzewostan dość stary, zdecydowana przewaga buka, ale jest też sosna i grab; runo ubogie; brak martwego drewna, występuje charakterystyczna kombinacja florystyczna. Płat znajduje się poza większym kompleksem leśnym (Cichocki i in. 2012).

Reprezentatywność siedliska oceniono jako dobrą (B), ze względu na zróżnicowane w zależności od stanowiska wykształcenie typowych cech siedliska (składu drzewostanu i charakterystycznej kombinacji florystycznej runa). Siedlisko w obszarze zajmuje powierzchnię ok. 290 ha, co stanowi ok. 0,2 % jego powierzchni w Polsce (powierzchnia względna C). Stan zachowania siedliska w obszarze określono jako B – dobry: zachowanie struktury II (dobrze zachowana) oraz zachowanie funkcji II (dobre perspektywy).

Ocena ogólna B (dobra) jest konsekwencją powyższych ocen częściowych. Znaczenie obszaru dla zachowania siedliska w kraju nie jest bardzo istotne, natomiast dla utrzymania różnorodności biologicznej

regionu jest to cenne siedlisko.

9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae* Fagenion, *Galio odorati*-Fagenion)

W górnym biegu Wieprzy i Studnicy odnaleziono tylko jedno stanowisko żyznej buczyny. Znajduje się ono u podstawy wzniesienia polodowcowego w okolicy miejscowości Biesowice. Runo z dużym pokryciem. W płacie brak martwego drewna, występują i odnawiają się gatunki obce tj. świerk i jodła.

W dolnym biegu Wieprzy odnaleziono tylko dwa płaty, dość podobne; drzewostan dość stary, zdecydowana przewaga buka, runo dużymi fragmentami dobrze rozwinięte, z marzanką wonną; brak martwego drewna, występuje charakterystyczna kombinacja florystyczna, płaty poza większymi kompleksami leśnymi (Cichocki i in. 2012).

Reprezentatywność siedliska oceniono jako dobrą (B), ze względu na zróżnicowane w zależności od stanowiska wykształcenie typowych cech siedliska (składu drzewostanu i charakterystycznej kombinacji florystycznej runa). Siedlisko w obszarze zajmuje powierzchnię ok. 15 ha, co stanowi ok. 0,004 % jego powierzchni w Polsce (powierzchnia względna C). Stan zachowania siedliska w obszarze określono jako B – dobry: zachowanie struktury II (dobrze zachowana) oraz zachowanie funkcji II (dobre perspektywy). Ocena ogólna B (dobra) jest konsekwencją powyższych ocen częściowych. Znaczenie obszaru dla zachowania siedliska w kraju nie jest bardzo istotne, natomiast dla utrzymania różnorodności biologicznej regionu jest to cenne siedlisko.

9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*)

W górnym biegu Wieprzy i Studnicy występują głównie grądy zboczowe z małą ilością martwego drewna, zwłaszcza o dużych rozmiarach. W drzewostanie obecne są odnowienia gatunków obcych, w szczególności świerka pospolitego. Innym występującym zniekształceniem są nasadzenia sosny zwyczajnej na siedlisku grądu.

W dolnym biegu Wieprzy płaty są zróżnicowane, drzewostan zwykle stosunkowo młody, często nietypowy dla grądu; brak lub bardzo mało martwego drewna; charakterystyczna kombinacja florystyczna zwykle zadowalająca, choć zdarza się wpływ gatunków ruderalnych i z sąsiednich siedlisk; duża część płatów poddana antropopresji; brak grądów w obrębie większych kompleksów leśnych (Cichocki i in. 2012).

Reprezentatywność siedliska oceniono jako dobrą (B), ze względu na zróżnicowane w zależności od stanowiska wykształcenie typowych cech siedliska (składu drzewostanu i charakterystycznej kombinacji florystycznej runa). Siedlisko w obszarze zajmuje powierzchnię ok. 39 ha, co stanowi ok. 0,06 % jego powierzchni w Polsce (powierzchnia względna C). Stan zachowania siedliska w obszarze określono jako B – dobry: zachowanie struktury II (dobrze zachowana) oraz zachowanie funkcji II (dobre perspektywy). Ocena ogólna B (dobra) jest konsekwencją powyższych ocen częściowych. Znaczenie obszaru dla zachowania siedliska w kraju nie jest bardzo istotne, natomiast dla utrzymania różnorodności biologicznej regionu jest to cenne siedlisko.

91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi* *Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi* *Pinetum*, *Pino mugo*-*Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii*-*Piceetum*) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne
Stwierdzono występowanie 3 płatów borów bagiennych z roślinnością charakterystyczną dla siedliska m.in. torfowcami i bagnem zwyczajnym. Zagroza im przesuszenie oraz występowanie gatunków obcych dla siedliska (Cichocki i in. 2012).

Reprezentatywność siedliska oceniono jako dobrą (B) biorąc pod uwagę, że występują gatunki charakterystyczne, ale obecne są nieprawidłowości dotyczące gatunków dominujących (w runie zbyt duży udział borówki czernicy, w warstwie podszytu licznie występująca brzoza brodawkowata). Siedlisko w obszarze zajmuje powierzchnię ok. 20 ha, co stanowi ok. 0,03 % jego powierzchni w Polsce (powierzchnia względna C). Stan zachowania siedliska w obszarze określono jako C – średni lub zdegradowany: zachowanie struktury III (średnio zachowana lub częściowo zdegradowana), zachowanie funkcji II (dobre perspektywy), możliwości odtworzenia II (możliwe przy średnim nakładzie środków).

Ocena ogólna C (znacząca.) jest konsekwencją powyższych ocen częściowych. Biorąc pod uwagę niewielką powierzchnię i średnio zachowaną strukturę siedliska, znaczenie obszaru dla jego zachowania w kraju nie jest istotne.

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe

W górnym biegu Wieprzy i Studnicy płaty siedliska z niewielką ilością martwego drewna o dużych wymiarach. Łęgom zagrażają elektrownie wodne (w miejscowościach Biesowice, Ciecholub, Kępice i Kępka). Spiętrzają

one wodę i mogą zakłócać wylewy rzeki, niezbędne dla utrzymania siedliska. Powyżej elektrowni wykształciły olsy, w wyniku stałego wysokiego poziomu wody. Prawdopodobnie łęgi występują wzdłuż dużej części odcinków rzek.

W dolnym biegu Wieprzy płaty zróżnicowane, większość z nich zabagniona (wysięki wód), drzewostan młody (do 80 lat), brak lub bardzo mało martwego drewna, charakterystyczna kombinacja florystyczna zwykle zadowalająca, duża część płatów poddana antropopresji, brak łęgów w obrębie większych kompleksów leśnych (Cichocki i in. 2012).

Reprezentatywność siedliska oceniono jako doskonałą (A), biorąc pod uwagę, że na większości stanowisk siedlisko jest typowo wykształcone (posiada charakterystyczną kombinację florystyczną). Siedlisko w obszarze zajmuje powierzchnię ok. 20 ha, co stanowi ok. 0,04 % jego powierzchni w Polsce (powierzchnia względna C). Stan zachowania siedliska w obszarze określono jako B – dobry: zachowanie struktury II (dobrze zachowana) oraz zachowanie funkcji II (dobre perspektywy).

Ocena ogólna B (dobra) jest konsekwencją powyższych ocen częściowych. Znaczenie obszaru dla zachowania siedliska w kraju nie jest bardzo istotne, natomiast dla utrzymania różnorodności biologicznej regionu jest to cenne siedlisko.

1831 Elisma wodna *Luronium natans*

Na terenie Obszaru występuje jedno stanowisko elismy wodnej, w jeziorze lobeliowym Kwisno Małe.

Występuje około 100 osobników. Obecnie populacja nie jest bezpośrednio zagrożona działalnością człowieka. Populacja jest dobrze zachowana, choć nieliczna (Cichocki i in. 2012).

Ocena ogólna B (dobra), w tym:

- gatunek występuje na jednym z 64 stanowisk w kraju, co stanowi ok. 1,6 % populacji Polski (ocena populacji C),
- stan zachowania A (doskonały): I - elementy doskonale zachowane (w jeziorze lobeliowym Kwisno Małe są korzystne warunki dla gatunku),
- izolacja C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania) – na Pomorzu występuje kilkadziesiąt stanowisk tego gatunku.

1096 Minóg strumieniowy *Lampetra planeri*

Gatunek pospolity w górnym biegu Wieprzy oraz jej dopływach, siedliska dobrze lub bardzo dobrze zachowane. Zagrożeniem jest dzielenie populacji różnymi obiektami piętrzącymi wodę uniemożliwiającymi swobodną migrację oraz ogólny wzrost trofii i skażenie zanieczyszczeniami (ścieki bytowe, składowiska odpadów). Istotnym potencjalnym zagrożeniem może być wzrost zanieczyszczenia wody wynikający z rozwoju hodowli stawowej ryb w dolinach rzek (Cichocki i in. 2012).

Ocena ogólna B (dobra), w tym:

- populacja C ($2\% \geq p > 0\%$) - dokładna wielkość populacji w obszarze w stosunku do populacji krajowej nie jest znana. Stwierdzony na przynajmniej 4 stanowiskach w obszarze Natura 2000 (prawdopodobnie gatunek jest pospolity w górnym biegu Wieprzy oraz jej dopływach),
- stan zachowania A (doskonały): I - elementy doskonale zachowane,
- izolacja C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania).

1099 Minóg rzeczny *Lampetra fluviatilis*

Prawdopodobnie regularnie wstępujący do Wieprzy w czasie wędrówki na tarliska (regularnie stwierdzany w Grabowej), jednak brak konkretnych danych o skali tego zjawiska (gatunek poławiany rzadko, w stadium larwy praktycznie nierozróżnialny od minoga strumieniowego). Siedliska występujące na Wieprzy są potencjalnie bardzo korzystne dla tego gatunku (Cichocki i in. 2012).

W listopadzie 2014 r. przeprowadzono badania dotyczące występowania minoga rzecznego w obszarze Natura 2000. W trakcie badań odłowiono tylko stadia larwalne minogów, które są bardzo podobne do siebie i bardzo trudne do rozróżnienia w terenie. Z dużym prawdopodobieństwem można powiedzieć, że larwy złowione w dolnym odcinku Wieprzy – do zapory elektrowni Kępice – to minóg rzeczny. Wszystkie minogi złowione powyżej Kępic to minóg strumieniowy (Bubak I. i in. 2014.).

Ocena ogólna B (dobra), w tym:

- populacja B ($15\% \geq p > 2\%$) - dokładna wielkość populacji w obszarze w stosunku do populacji krajowej nie jest znana,
- stan zachowania B (dobry): II – elementy dobrze zachowane,
- izolacja C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania).

1106 Łosoś szlachetny *Salmo salar*

Regularnie, w niewielkiej ilości wstępujący do Wieprzy w czasie wędrówki na tarliska, jednak brak konkretnych danych o skali tego zjawiska. Populacja zasilana zarybieniami narybkiem. Siedliska występujące na Wieprzy są potencjalnie bardzo korzystne dla tego gatunku (Cichocki i in. 2012).

Ocena ogólna C (znacząca), w tym:

- populacja C ($2\% \geq p > 0\%$) - dokładna wielkość populacji w obszarze w stosunku do populacji krajowej nie jest znana,
- stan zachowania B (dobry): II – elementy dobrze zachowane,
- izolacja C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania).

1134 Różanka *Rhodeus sericeus amarus* - na terenie obszaru wykryty na jednym bardzo licznych stanowisku w dopływie z jeziora Obłęskiego (gatunek występuje również w tym jeziorze). Siedlisko gatunku dobrze zachowane (bogata roślinność w strefie brzegowej, liczna populacja małży). Poza istotnymi zmianami w zagospodarowaniu otoczenia i przypadkami katastrofalnymi perspektywy zachowania gatunku należy określić jako dobre (Cichocki i in. 2012).

Ocena ogólna C (znacząca), w tym:

- populacja C ($2\% \geq p > 0\%$) - dokładna wielkość populacji w obszarze w stosunku do populacji krajowej nie jest znana,
- stan zachowania A (doskonały): I - elementy doskonale zachowane,
- izolacja C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania).

1149 Koza *Cobitis taenia*

Dotychczas stwierdzona na 2 stanowiskach: w cieku przy jeziorze Obłęże (Cichocki i in. 2012) i na rzece Wieprzy oraz na jej prawym dopływie, w okolicy miejscowości Zakrzewo. Jej status w obszarze wymaga dalszych badań (Bubak I. i in. 2014.).

Ocena ogólna B (dobra), w tym:

- populacja C ($2\% \geq p > 0\%$) - dokładna wielkość populacji w obszarze w stosunku do populacji krajowej nie jest znana,
- stan zachowania A (doskonały): I - elementy doskonale zachowane,
- izolacja C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania).

1163 Głowacz białopłetwy *Cottus gobio*

Gatunek pospolity na całym biegu Wieprzy (liczniejszy w wyższych odcinkach, a także jej dopływach). Siedliska dobrze lub bardzo dobrze zachowane. Zagrożeniem jest dzielenie populacji różnymi obiektami piętrzącymi wodę uniemożliwiającymi swobodną migrację oraz ogólny wzrost eutrofii i skażenie zanieczyszczeniami (ścieki bytowe, składowiska odpadów). Istotnym potencjalnym zagrożeniem może być wzrost zanieczyszczenia wody wynikający z rozwoju hodowli stawowej ryb w dolinach rzek (Cichocki i in. 2012).

Ocena ogólna B (dobra), w tym:

- populacja C ($2\% \geq p > 0\%$) - dokładna wielkość populacji w obszarze w stosunku do populacji krajowej nie jest znana,
- stan zachowania A (doskonały): I - elementy doskonale zachowane,
- izolacja C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania).

1355 Wydra *Lutra lutra*

Gatunek jest stwierdzany na terenie całego obszaru natura 2000. Stan populacji, bazy pokarmowej i siedliska wydry jest bardzo dobry. Zagrożenia występujące na obszarze w większości mają umiarkowaną lub słabą intensywność oddziaływania na populację wydry. Zachowanie obecnego stanu populacji przy braku zmian jakościowych siedliska oraz bazy pokarmowej jest wysoce prawdopodobne (Zwolicki A. i Weydmann A. 2015).

Ocena ogólna B (dobra), w tym:

- populacja C ($2\% \geq p > 0\%$) - dokładna wielkość populacji w obszarze w stosunku do populacji krajowej nie jest znana,
- stan zachowania B (dobry): II – elementy dobrze zachowane,
- izolacja C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania).

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	J02		b
H	J03.02.01		b
M	A02		i
M	B02		i
M	F01.01		b
M	K02		i
L	C01.01		i
L	D01		i
L	E01.03		i
L	E03		i
L	G01		i
L	G02		i
L	H01		b
L	I01		i
L	I02		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	A03.02		i
M	B02.05		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Bubak I. i in. 2014. Inwentaryzacja przyrodnicza obejmująca gatunki: minoga rzeczne Lampetra fluviatilis, minoga strumieniowego Lampetra planeri, kozy Cobitis taenia, głowacz białopłetwy Cottus gobio, łososia atlantyckiego Salmo salar w obszarach Natura 2000, Pracownia Analiz Środowiska Vortex.2. Cichocki Z. i in. 2012. Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy PLH220038 w województwie pomorskim i zachodniopomorskim. IOŚ.3. GDLP 2007 Inwentaryzacja przyrodnicza. baza danych INVENT4. Inwentaryzacji przyrodniczej gatunków roślin, zwierząt i siedlisk przyrodniczych. 2009. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej 5. Klimaszyk P. 2010. Raport dla siedliska 3110 na stanowisku Jezioro Kwisno.6. Osadowski Z., Krasucka B., Okonek D., Kowalczyk A., Walaszczyk J. 1998. Obszary źródliskowe rzeki Wieprzy i Studnicy - stan zachowania i propozycje ochrony (Pomorze Zachodnie). [W:] Sobisz Z., Wołk E. (red.). Mat. II Ogólnopolskiego Przeglądu Działalności Kół Naukowych Przyrodników. Msc. 59-67.7. Raport dla siedliska na obszarze Natura 2000 – 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników Ranuncion fluitantis, 2011.8. Raport dla siedliska na obszarze Natura 2000 – 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris).9. Raport dla siedliska na obszarze Natura 2000 – Grąd subatlantycki. 2008.10. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy PLH220038 (Dz. Urz. Woj. Pom. poz. 1847, Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 2098).11. Zwolicki A. i Weydmann A. 2015. Raport z inwentaryzacji wydry Lutra lutra w obszarze Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy PLH220038. AZB.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL02	0.11	PL04	11.94		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Torfowisko Potoczek	*	0.11
PL04	Obszar Chronionego Krajobrazu "Koszaliński Pas Nadmorski"	*	0.17
PL04	Obszar Chronionego Krajobrazu "Jezioro Łętowskie oraz okolice Kępic" (woj.zachodniopomorskie)	*	0.0
PL04	Jezioro Łętowskie i Okolice Kępic	*	7.0
PL04	Źródliskowy Obszar Brdy i Wieprzy na Wschód od Miastka	*	4.77

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku
Adres:	Polska Chmielna 54/57 80-748 Gdańsk
Adres e-mail:	sekretariat@gdansk.rdos.gov.pl

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
Adres:	Polska Juliusza Słowackiego 2 71-434 Szczecin
Adres e-mail:	sekretariat@szczecin.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒ Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy PLH220038 (Dz. Urz. Woj. Pom. poz. 1847, Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 2098) Link: http://gdansk.rdos.gov.pl/dolina-wieprzy-i-studnicy-plh220038 http://szczecin.rdos.gov.pl/plany-zadan-ochronnych
☐ Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐ Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH220038

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--